

mladi in stari Madjari na to, naj se pusti L. Kossuthu pravica ogerskega državljana, da si biva že veliko let na tuji zemlji. Za vlado je to sitno, a skorej ni dvoma, da jim vstreže. — V Vadovicah, v Galiciji, vrši se sedaj sodba zoper 65 mož, iz velike večine so sami judje; krivi pa so velicij goljušij nasproti ljudem, ki so jih zapeljali, da so se izselili v Ameriko. Na tožnji klopi je celo nek c. kr. okr. glavvar in več žendarjev. Za juda pač ni vrat, da ne vleze skozi nje!

Vnanje države. Pri sv. meši papeža Leona XIII. je bilo zadnje soboto 1200 francoskih delalcev. Ko so sv. Oče potem šli blagoslovljaje skozi njih vrste, klicali so delalci: Živio papež in kralj! — Iz Italije selijo se ljudje vsako leto v večjem številu v Ameriko; to je žalostno znamenje siromaštva, ki si ga tudi vlada ne prikriva več, ali pomoči še ne pozna nobene. — Novi francoski drž. zbor si je izvolil za predsednika Floqueta; le-ta je bil svoje dni že večkrat minister, odkar imajo Francozje republiko. V sedanjem zboru se bojda nič ne spremeni drž. ustava in tudi država ne loči se od cerkve. — Sedanja vlada v Angliji dobiva strah pred volitvami, ki se vrše prihodnje leto, kajti lahko se izgodi, da dobi stranka Gladstona večino in tedaj bije sedanji vladi zadnja ura. Za katol. Irce bilo bi pač to veselo, kajti Gladstone je za to, da dobi irsko ljudstvo že vendar enkrat vsaj nekaj svojih pravic. — Nemški cesar se je vrnil v Berlin in sedaj utegnemo izvedeti, kaj da je cesar dosegel na svojem dolgem potovanju. Po naših mislih ne bode to veliko. Da ne sme še dalje živina se vpeljevati iz sosednjih držav v Nemčijo, na to sili vlado skrb za zdravje domače živine. Tako trdi minister Bötticher, drugi pa imajo o tej prepovedi druge misli. — Podoba je, da se srdi Rusija zadnje čase zopet na naše cesarstvo in sicer za voljo Bolgarije. Rusom se dozdeva, da Avstrija podpira princa Koburškega v oni nesrečni deželi ali mu daje vsaj potuho. No v tem menimo, da pač ne dela Avstrija posebno velikih reči. — V Srbiji se povrača polagoma trezniše mišljenje in za to so ondi bolj prijazni Avstriji, kakor so bili doslej; po vsej pravici, kajti Avstrija je bila in ostane vselej prijateljica tej mladi kraljevini. Kralj Aleksander ne sme k svoji materi, kraljici Nataliji drugače, kakor če mu to dovoli Ristić in le-ta ne sme tega, dokler ne vpraša Milana, naj je ta tudi Bog zna, kje. To je čudno življenje! — Turški sultan je bojda jako vesel, da ga je nemški cesar obiskal, ali k zavezi Nemčije, Avstrije in Italije ne pristopi Turčija, temveč si obdrži še za naprej proste roke. — Egiptu, v nižji Afriki, preostane vladi prihodnje leto v kasah 4¹/₂ milj. Srečna dežela! — V Braziliji, v južni Ameriki, vzdignil se

je general da Fonseca v glavnem mestu zoper cesarja don Pedro ter je vsklical republiko pod imenom: „združene države Brazilije“. Cesarja in njegovo rodbino pa so spremili na ladijo, naj ga popelje v Evropo. Fonseca dela po naročilu freimauerjev in upamo, da prejme kedaj tudi od njih plačilo, ki mu pristojta.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

Marca l. 1548. je umrl župnik Pankracij Feldner in sledil mu je

23. Peter Lubše. Rodom Braslovčan bil je od Lavantinskega škofa Lenarta posvečen na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1516. v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ t. l. v dijakona, na veliko soboto t. l. pa v mešnika.¹⁾ L. 1531. je bil kaplan bratovščine presv. rešnj. Telesa in naše ljube Gospe v Ptuj ter je vladi poročal, da je ova bratovščina imela podložnike v Ptuj, Polički vesi, pri sv. Lovrenci na Dravskem polji, na Pohorju, v Žamajcih, Jirševcih in pri Turnišah.²⁾ L. 1541. je postal beneficijat pri altarji sv. Andraša, l. 1548. pa župnik v Ptuj.

Kot tak je naveden v listini od dne 16. maja l. 1550. Ž njo javlja, da je za župnijo sv. Lovrenca v slov. gor., katera je bila vsled smrti župnika Andreja Vorsteterja³⁾ izpraznjena, prezentiral Martin Kraliča, duhovnika Zagrebške škofije. Podpisan je: „Petrus Lubse, parochialis eccleie s. Osbaldi, Martiris, oppidi Pettau rector sive plebanus.“⁴⁾ Po tem takem stanoval je tudi on pri sv. Ožbaldu zunaj mesta. Župnikoval je najbrž do l. 1561.

Vedno rastoči protestantizem delal je tudi Solnograškemu nadškofu Ernestu, da si ni bil duhovnik,⁵⁾ velike skrbi. Zato je 13. nov. leta 1548 sklical cerkven zbor v Solnograd. Vdeležili so se ga Janez, škof Sekovski, Filip, škof Lavantinski, Amand, opat Admontski, Janez Fein, višji dijakon na gornjem in spodnjem Stajarskem in več drugih. Obravnavali so takratne žalostne razmere ter se posvetovali, kako bi se dala splošnja popačenost, osobito pri duhovščini

¹⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije.

²⁾ Deželni arhiv v Gradcu.

³⁾ Andrej Vorsteter, rodom Ptujčan je bil od Lavantinskega škofa Lenarta posvečen v soboto: „Veni et ostende“ l. 1511. v subdijakona, v soboto: „Intret“ l. 1512. v dijakona, v soboto: „Sicientes“ t. l. pa v mešnika. Potreben „titulum mensae“ mu je dal župnik Ptujski, Jak. Radkerspurger. Pri sv. Lovrencu v slov. gor., kjer je že čez 20 let župnikoval, dogotovil je sedanjo, v gotičkem slogu zidano cerkev, katero sta bila njegova prednika Reher Urban in Montanus Matej staviti začela.

⁴⁾ Izvirna listina na pergamenteu v knezošk. arhivu v Mariboru.

⁵⁾ Muchar, VIII., 530.

odpraviti. Pa dotični sklepi od dne 28. febr. l. 1549. so ostali brezuspešni, kajti protestantski deželni stanovi so takim in enakim naredbam vsikdar z vsemi močmi nasprotovali.¹⁾ Vsled tega se je krivovera sem ter tje tako vkoreninila, da je po letu 1552. morala po nekaterih krajih procesija s presv. rešnj. Telesom prenehati in po delavnikih sv. meša izostati. Vlada je sicer l. 1554. razposlala po vseh deželah Kanizijev katekizem ter dajala različne ukaze, a zaradi vedno pretečih Turških navalov si ni upala, proti upornim plemenitašem strogo postopati.²⁾

L. 1561. je župnijo Ptujsko prevzel

24. Gašpar Unhold. Zapisniki ga hvalijo kot vestnega in za blagor svojih ovčic vnetega pastirja, ki je v Ptujki preživel marsikatero grenko uro ter je zaradi dolgov moral l. 1580. rezignirati.

Smešnica 47. Dva soseda sta kupila skupaj kravče, da jo izpodredita, potem pa se delita z njo. Vsak je dobi polovico. Čez nekaj tednov pa reče eden njiju: „Sosed, kravče je dovolje debelo; jaz si vzamem jutri svojo polovico, ti pa rediš še lahko, če ti je za to, svojo še dalje!“

Razne stvari.

(Cesarjevo darilo.) Presvitli cesar je odločil za pogoreloe v Starošincih, iz župnije Cirkovske na Dravskem polju, 1000 gl. iz lastnega premoženja.

(Mil. knezoškof.) V torek so se mil. knezoškof odpeljali na Dunaj, kjer se vrši posvetovanje škofov, kar jih biva v Avstriji takraj Litave. Kolikor se sliši, vrnejo se naš mil. knezoškof prve dni prihodnjega tedna sopet v v Maribor.

(Drž. zbor.) Lastnoročno pismo svitlega cesarja sklicuje drž. zbor na dne 3. decembra na posvetovanje.

(Dež. zbor.) Štajarski deželni zbor v Gradcu je dovršil svoje delo že v torek, dne 19. novembra. Kakor je bil začel svoje delo, tako ga je končal po šestih letih — ne na veselje slov. ljudstva. Dež. glavar, grof Wurmbbrandt je to sam nekako čutil, ko je sklenil zborovanje. S potrjim srcem je rekel: Mi čutimo tudi za spodnji Štajar! Mogoče, toda to je vidno, da štaj. dež. zbor ne dela nikjer za ljudstvo, ki prebiva na spodnjem Štajarju.

(Družba sv. Cirila in Metoda) za sv. Lenart in okolico v slov. gor. zboruje dne 24. novembra t. l. v Gornjih Žerjavcih pri g. Janezu Sirku po tem le dnevnem redu: a) Po-

zdrav predsednika; b) poučni govor; c) poročilo denarničarja; d) razni nasveti in predlogi. Vsi č. udje in oni, ki želijo k naši družbi pristopiti, vabijo se najuljudneje, da se prav v velikem številu vdeležijo zborovanja.

Načelnništvo.

(Iz Senarske) pri sv. Trojici se nam javlja, da je dne 16. t. m. pri občinskih volitvah zmagala narodna slov. stranka. K tej zmagi sta mnogo pomagala vrla kmeta iz spodnje Senarske Lubec in Križan. Hvala tedaj njima in vsem drugim, ki so stali, kakor trdne skale, za našo narodno stvar.

(Dež. zavarovalnico) sklenil je štaj. dež. zbor vstanoviti, ako visoka vlada pritrdi njegovemu sklepu. Kar se tiče nas, ki živimo na slov. Štajarji, prosimo lahko Bogu, naj ne stori vlada tega nikoli, dokler ostane dežela v rokah liberalcev.

(Zabava.) Slov. čitalnica v Mariboru je bila zadnje nedeljo priredila slovesni večer v svojih prostorijah in sicer na čast č. gostom iz dežele, ki so prišli k intronizaciji mil. knezoškofa. Kakor se nam javlja, bilo je mnogo gostov in zabava v resnici slovenska, katoliška.

(Odpoved.) Vodja vinorejske šole pri Mariboru, g. H. Kalmann, vložil je prošnjo pri dež. odboru, naj ga pusti iz njegove službe. G. Kalmann ni bil naš mož nikoli, vendar pa obžalujemo, da odide iz svoje službe, kajti če ne gre na tej šoli prav, tega ni toliko on kriv, kolikor gospoda pri dež. odboru.

(Najvišje potrjenje) sta dobila gg. Ivan Kukovec, kot. načelnik in Anton Šlamberger, kot njegov namestnik v Ljutomerskem ter gg. dr. Jos. Gorički, kot. načelnik in Vincencij Steinbrenner kot njegov namestnik v Gornjeradgorskem okr. zastopu.

(Izločitev.) Dež. zbor je v svoji zadnji seji vzprejel načrt postave, vsled katere se smeta mesti Ptuj in Celje, ki imata lastno ustavo, izločiti iz okr. zastopa. Bravo!

(Pasji zapor) imamo v Mariboru na tri mesece in sicer za to, ker se je bil v mesto pritepel pes, ki je imel vsa znamenja za to, da je bil stekel.

(Nova pošta.) V Šmartnu pri Gornjem Gradu začne se dne 1. decembra nova pošta in ima svojo zvezo vsak dan s pošto v Gornjem Gradu.

(Šiba v šoli) služi dobro v Prusiji in nihče ne misli tam na to, da se naj odpravi iz šole. Strahovanje ni nikoli otroku na škodo; dokler ne presega mere, pa je pri nekaterih celo potreba in škoda je za-nje, če ga ni, ke-dar jim ga je treba.

Loterijne številke:

Trst 16. novembra 1889:	31, 62, 89, 46, 13
Line „ „	20, 57, 80, 39, 61

¹⁾ Tissi, VIII., 503 in A. J. Caesar, Staat- und Kirchengeschichte des Herz. Steier., VII., 115.

²⁾ Muchar VIII., 523.